

OCENA Muzikal

Igra dozorevanja – za smrt

SLAVKO PEZDIR

Steven Sater, Duncan Sheik: Pomladno prebujenjerežija **Sebastijan Horvat**
glasbeno vodstvo **Drago Ivanuša**
Mestno gledališče **Ljubljansko (MGL)**
premiera 3. 12. 2009

V nizu klasičnih muzikalov, ki so jih v MGL nadvse uspešno postavili na svoj veliki oder v zadnjih sezonah, pomeni slovenska praizvedba Pomladnega prebujenja (*Spring Awakening*, 2007), kakor sta ga po znameniti drami Franka Wedekinda iz leta 1891 ustvarila sodobna ameriška avtorja dialogov in pesmi (Steven Sater) ter glasbe (Duncan Sheik), zagotovo opazen in pomemben repertoarni, produkcijski in izvedbeni premik v smeri bolj tveganih, a tudi sodobnejših ter v okviru dokaj okostenelega žanra manj standardnih vsebinskih in oblikovnih sestavin. Pesmi je v sodobni najstniški sleng prelila ter popularnim glasbenim standardom prilagodila Gaja Lužnik Ivanuša, dialoge pa je v standardni knjižni oz. splošni pogovorni jezik poslovenil Jakob J. Kenda (lektorica je bila Maja Cerar).

KLEMEN SLAKONJA IN IVA KRAJNC

Režiser Sebastijan Horvat (ob študijski asistenci Saše Rakef) je drzno in na videz paradoksalno prepletanje dveh močno oddaljenih časovnih, mišljenjskih, sporočilnih in oblikovnih ravnin (Wedekindove drame s konca 19. stoletja ter značilnih pesniških in glasbenih sporočil tukajšnje in dandanašnje mladine) oprl na eni strani na univerzalno prepričljivo polnokrvno prebujanje in prekipenjanje neukrotljive življenjske (in spolne) sle v na zunaj generacijsko uniformiranem (šolske uniforme in druge kostume je prispevala Belinda Radulović) in navznoter skrbno individualiziranem kolektivu najstnikov ter na drugi strani na nekoč in danes enako neiskreno, nenačelno in etično sprenevedavo reagiranje meščanskih staršev in poklicnih vzgojiteljev. V skladu s predlogo ni skušal

na silo še dodatno aktualizirati dogajanja, ki že samo po sebi dovolj neposredno in brez moraliziranja spregovori o škodljivi odsotnosti spolne vzgoje in o mladostniški zvedavosti, ki si v vsakršnih razmerah najde poti do odgovorov in neposrednih izkušenj. Že Wedekind pa je pred stoletjem izzivalno spregovoril o nasilju in spolnih zlorabah v družini, tabuiziranih in stigmatiziranih spolnih praksah, njihovih posledicah za protagoniste ter naposled o posledicah družbene neenakosti v kapitalizmu. Troje prizgodaj umrlih žrtev očitno neustreznega družbenega odzivanja na njihove prvinske potrebe deluje tudi ob koncu današnjega muzikala enako provokativno, obtožujoče in obsojajoče, kot v drami ob koncu 19. stoletja. V luči njihovih tragičnih smrti postane spontana in neukročena radoživost mladine, ki jo mestoma do kaosa in samouničujoče vročice razžari režiser, toliko lepša in očarljivejša.

Za enovito prizorišče sodobnega rock koncerta s pridvignjenim odrom za sedem instrumentalistov v ozadju ter nekatere pevske in plesne točke v središču pred njimi (pred horizontom pomenljivo omejeno s prosojno mrežo, za katero se odvijajo »telovadni« prizori iz popravne doma in na kateri je ob visečih televizijskih zaslonih v prvem delu tudi projekcijsko platno), na katerega so protagonisti sami prinašali najnujnejše kose značilnega šolskega pohištva, je poskrbela scenografka in oblikovalka svetlobe Petra Veber. Video projekcije, s katerimi je režiser na platnu in na televizijskih zaslonih mestoma podpiral in nadgrajeval vzdušje posameznih prizorov, mestoma pa s spremljanjem skrivnostne osebe z zajčjo masko na glavi po nočnih ljubljanskih ulicah in trgih (ki pa se pojavlja v določenih prizorih tudi živo in neposredno na prizorišču) tudi enigmatično razširil, je pripravil Nejc Saje. Za domala dovršeno izvedene pevske, solistične in zborovske ter instrumentalne glasbene točke, v katerih sta prepletla prvine popa, rocka, bluesa, soula, punka in gospela, sta z instrumentalisti in pevsko ubranimi protagonisti poskrbela glasbeni vodja Drago Ivanuša in korepetitor Jože Šalej. Energetsko nabito, mestoma generacijsko enovito in mestoma značajske individualizirano odrsko gibanje in ples je prispevala koreografka Jana Menger.

Med partnersko z gledno soustvarjalnimi in značajske individualiziranimi protagonisti neukrotljive, a tudi ranljive mladostniške radoživosti moramo posebej izpostaviti celostne stvaritve Jurija Drevenška v sloki, krhki in ranljivi podobi punkersko trzavega Moritza, Klemna Slakonje v vlogi njegovega »brezobčnega« prijatelja in prvega spolnega vzgojitelja Melchiorja, Ive Krajnc v vlogi njegove nepoučene in nesojene matere njegovega otroka Wendle, Viktorije Bencik v vlogi prizgodaj dozorele Ilse ter Mateja Puca in Jaka Laha v vlogah nežnega homoerotičnega para Hänschena in Ernsta. K enoviti ansambelski sokreaciji brsteče mladosti so prispevali še Ana Dolinar, Nika Rozman,

Stran / Page: 9

Doseg / Reach: 155000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 348 cm2

2 / 2

*Laura Zafred, Gregor Gruden in Domen Valič,
presenetljivo široko paleto epizod iz sveta pretežno
nerazumevajočih in celo sovražnih odraslih pa sta s
tipološko in značajsko jasnostjo zanesljivo izrisala
Judita Zidar in Boris Ostan.*